

بررسی و نقش انعطاف پذیری در مسکن سنتی ایرانی - اسلامی

نمونه موردی خانه حاج حسین غفوری (قزوینی ها)

مهری اسحاقی^۱، پرویز بیات^۲، مجتبی فروزنده^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات شهر کرد

۲- استادیار دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر کرد

۳- مدرس دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر کرد

Mehri.Eshaghi@yahoo.com

نام ارائه دهنده: مهری اسحاقی

چکیده

در معماری سنتی ایران، مفهوم انعطاف پذیری از شاخصه های اساسی در شکل گیری عناصر اجتماعی و فضایی است با توجه به محدودیت های روز افزون فضا و منابع، مطالعه کاربردی این مفاهیم در طراحی مسکن جوامع امروزی و مدرن نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است. انعطاف پذیری وابسته به عوامل مختلف عملکردی، اجتماعی - روانی و اقتصادی است که در طول زمان با تغییر در نظام مسکونی خانواده، بعد خانوار، تغییر نیازهای فصلی و روزانه و تغییر فعالیت های اعضای خانواده، می تواند ضمن حفظ ساختار و بهره گیری از فضا و مکان اولیه، پتانسیل و امکان بهینه سازی و تطبیق با نیازها و چالش های آتی را نیز فراهم سازد.

در این مقاله روند طراحی و اصول کلی مسکن انعطاف پذیر به ویژه در بافت و معماری سنتی ایران مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین با مطالعه موردی انجام گرفته، ویژگی ها و چگونگی ایجاد ساختاری انعطاف پذیری در یک نمونه عملی شاخص از معماری سنتی و ایرانی، اسلامی تبیین گردیده و در نهایت پیشنهاداتی جهت بهره گیری از این اصول در طراحی مسکن انعطاف پذیر در جوامع امروزی ارائه گردیده است.

کلمات کلیدی: انعطاف پذیری، معماری سنتی، مسکن، تغییر پذیری، تنوع پذیری